

Volg ons:

[NIEUWS](#) [CAMPAGNES & ACTIES](#) [NIEUWSBRIEF](#) [TIJDSCHRIFTEN](#) [KALENDER](#) [VOGELBERICHTEN](#) [GANZEN](#) [EXPOSITIES](#)

[Home](#) > [Actueel](#) > [Nieuwsbrief](#) > Berichten nieuwsbrief

Nieuws september 2013

Bokjes vangen

Maandag 30 september 2013

Reisschrijfster Myra de Rooy hielp vorig jaar mee met het vangen en ringen van bokjes in Waterland ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek. Zij was vrijwilliger van de ervaren ringer Ton Pieters van het Vogelrekstation in Heteren.

Bokjesvanger

Met Marga en Kees fiets ik tegen een straffe wind in Waterland binnen, het veenweidegebied ten noorden van het IJ. Vaarten met rietkragen doorsnijden weilanden. Een grauwe oktoberlucht overspant water en gras. Hoog boven snaterd een 'ganzen-V'.

We zijn vandaag de assistenten van Ton Pieters, gepensioneerd boswachter van Staatsbosbeheer. We gaan bokjes vangen. Ton kent Waterland als geen ander, werkte er decennia. Hij is een geroutineerde bokjesvanger en onderzoekt het gedrag van dit neefje van

de watersnip, een vogel waarvan vrij weinig bekend is. Pieters voert dit onderzoek uit in het kader van vooral rui-onderzoek ten behoeve van de International Wader Study Group. Een publicatie is onderweg.

Bokjes leven verborgen tussen lang gras in vochtige gebieden, vertrouwend op hun schutkleur, en vliegen pas op als je er bijna bovenop staat. En daardoor kun je ze vangen.

Vangnet

Ton weet precies waar hij moet zijn. Bij het juiste veld met verspreid staande rietstengels en polletjes pijestro zet hij zijn koffer neer. Dat is voor later. Eerst aan de slag met een langgerekt sleepnet dat Ton en Kees behoedzaam over het land trekken. Marga en ik lopen er met spiedende ogen achter aan, heen en weer, om de onopvallende beestjes te spotten en als zij in het vangnet verstrikt raken snel te pakken.

Ton geeft ondertussen gepassioneerd informatie over zijn onderzoeksonderwerp. "Hij kan geen geluid maken met z'n staartpennen, zoals de watersnip, maar tijdens de balts hoor je een hard geluid dat hij met zijn snavel maakt. Als galopperende paardenhoeven."

Zompig grasland

Wij sjokken voort in de natte weide – sop, sop, sop. Tot de volgende sloot. We keren om en doorkruisen een nieuwe strook zompig grasland. Keer op keer. En dan opeens: raak, beet! Een flapperend wezentje vreesd voor zijn of haar leven. Ton vertelde eerder dat je niet aan de buitenkant kan zien of het een mannetje of vrouwtje is. Voor ik het schuwe dier goed kan bekijken, verdwijnt het in de juten zak die we bij ons hebben.

Terug bij de koffer begint het onderzoek. Hulpmiddelen zoals een schuifmaat en weegschaal, worden tevoorschijn gehaald. Vakkundig houdt Ton de vangst vast. Een bokje heeft een lengte van achttien tot twintig centimeter (iets kleiner dan een spreeuw). Verder heeft hij een kortere snavel dan de watersnip, maar die is wel wat dikker. Dat is de theorie, de praktijk schrijft Ton in een boekje met een harde kaft.

Wintergast

Over de rug van het bokje lopen vier lichte roomkleurige lengtestrepen, ingebed in zwarte veren met een groene en paarse glans. De strepen zorgen voor de schutkleur – het zouden plat liggende gele strootjes kunnen zijn. Aan weerszijden van de donkere kruin lopen eveneens lichte strepen.

De vogel laat het meetproces schijnbaar gelaten over zich heen komen. Zijn vleugels worden opgemeten, zijn snavel, de poten. Hij wordt gewogen in een leeg plastic mandarijnnetje. Om één poot is dan al een zilverkleurig ringetje geplaatst.

Het bokje broedt niet in Nederland, hij is bij ons wintergast, of doortrekker naar nog zuidelijker gebieden rond de Middellandse Zee. Broeden gebeurt in Noord-Scandinavië en Rusland.

Klein wonder

Na het onderzoek krijg ik van Ton het beestje in mijn hand, want: "Dit is jouw eerste bokje." De poten zitten licht tussen mijn vingers geklemd en het dier ligt onbeweeglijk tussen mijn handen. Met een wijsvinger strijk ik voorzichtig over zijn gestreepte kop.

Op aanwijzing van Ton buk ik naar de grond en haal mijn onderste hand weg. Mijn bovenste hand rust los op de vogelrug. Ik voel het lijf en de zachte veren. Dan haal ik ook die hand voorzichtig weg. Een klein wonder. Het bokje blijft rustig aan mijn voeten zitten, alsof er niets gebeurd is, alsof ik niet besta. Even plots als toen we hem ving, vliegt hij weg, geringd de vrijheid tegemoet.

Myra de Rooy, <http://www.myraderooynl/>

[« Vorige bericht](#)

[Volgend bericht »](#)

[Overig nieuws](#)

[Naar boven](#)

'Met Frater Willibrordus uit De Bilt...'

Maandag 30 september 2013

[Share on email](#) [Share on print](#) [Share on hyves](#) [Share on twitter](#) [Share on facebook](#) [More Sharing Services](#)

[Contact](#) | [Sitemap](#) | [Mijn privacy](#) | [Cookieverklaring](#)
[Colofon](#)

© Vogelbescherming Nederland 2013